

**LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTRO ĮSAKYMAS
DĖL KOMPENSAVIMO APGYVENDINIMO PASLAUGŲ TEIKĖJAMS UŽ TURISTAMS SUTEIKTĄ TREČIAJĄ NAKVYNĘ
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta į institucijų pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, 2022-03-15, 4-01-2165	<p>Kompensavimo projekto 29 punkte siūloma įtvirtinti, kad Invega atlieka atrankines pareiškėjų, kuriems skirtos kompensacijos, patikras siekdama įvertinti paraiškoje pateiktos informacijos (duomenų ir (ar) dokumentų) teisingumą ir komunalinių paslaugų išlaidų apmokėjimo faktą, ir pasirinktinai patikrina <i>ne mažiau kaip penkis procentus</i> pareiškėjų, dėl kurių buvo priimtas ministerijos sprendimas dėl kompensacijos skyrimo arba neskyrimo. Teisės akto projekte papildomai nedetalizuojama, kokia tvarka ir kriterijais remiantis atrenkami pareiškėjai patikrinimui.</p> <p>Subsidijų projekte nėra nuostatų, susijusių su subsidijų gavimo pagrįstumo ir teisėtumo patikrinimu.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad skiriamos kompensacijos ir subsidijos būtų skiriamos iš Vyriausybės rezervo lėšų ir yra negrąžintino pobūdžio, siūlytina svarstyti galimybę detalizuoti pareiškėjų atskaitomybės ir patikrinimo tvarką, bei padidinti tikrintinų subjektų skaičių.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pareiškėjams išmokamos subsidijos pagal aprašą neturi būti specifiskai panaudotos, jų gavėjams nekeliamos jokios prievolės, atitinkamai ir atskaitomybės. Atsižvelgus į tai, nėra ir jokios informacijos, kurią būtų galima papildomai patikrinti po subsidijos skyrimo.</p>
	<p>Kompensavimo projekto 36 punkte ir Subsidijų projekto 35 punkte siūloma įtvirtinti, kad vadovaudamasi 2020 m. kovo 19 d. Europos Komisijos komunikato „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistema“ (su visais pakeitimais) 103 punktu, ministerija informaciją apie suteiktą valstybės pagalbą, viršijančią 100 000 Eur vienam pareiškėjui, turi paskelbti Europos Komisijos valstybės pagalbos skaidrumo viešos paieškos svetainėje</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Aprašo punktuose yra nurodyta nuoroda, kurioje prisijungus yra užregistruojama sistemoje informacija apie suteiktas Subsidijas / Kompensacijas. Šie įrašai yra pasiekiami, naudojantis paieška, kuri yra vieša ir nereikalauja prisijungimo adresu https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search</p>

	<p>https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/ ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo pagalbos suteikimo dienos. Atkreiptinas dėmesys, kad minėta valstybės pagalbos skaidrumo viešos paieškos sistema nėra visapusiškai vieša ir reikalauja specialaus prisijungimo. Tokiu atveju gali būti nepakankamai užtikrinamas valstybės teikiamos pagalbos suteikimo ir panaudojimo viešumas ir skaidrumas.</p>	
<p>Nacionalinė turizmo verslo asociacija, 2022-03-15,</p>	<p>Siūloma keisti formuluotes:</p> <p>5.1. kai Pareiškėjas yra juridinis arba fizinis asmuo – skiriant iki 100 Eur vienkartinę išmoką už kiekvieną Paraiškoje nurodytoje į apgyvendinimo paslaugų teikimo vietoje suteiktas Komunalines paslaugas, laikotarpiu nuo 2021 m. lapkričio 1 d. iki 2022 m. kovo 31 d. Pareiškėjui, atitinkančiam Aprašo 12 ir 13 punktuose nustatytas sąlygas. Pridėtinės vertės mokestis ir delpinigiaai už laiku neapmokėtas Komunalines paslaugas Priemonės lėšomis nekompensuojami;</p> <p>5.2. kai Pareiškėjas yra juridinis arba fizinis asmuo – skiriant iki 100 Eur vienkartinę išmoką už kiekvieną Paraiškoje nurodytoje apgyvendinimo paslaugų teikimo vietoje esantį kambarį (numerį). Pareiškėjui, atitinkančiam Aprašo 12 ir 14 punktuose nustatytas sąlygas.</p> <p>Taikant pradinius apibrėžimus kempingai negalės būti pareiškėjais, kadangi apgyvendinimo paslaugos teikiamos ne viename pastate, o atskiruose pastatuose ir nameliuose, kurie be to gali būti registruoti kaip laikini statiniai. Kempingo teikiamos apgyvendinimo paslaugos apribojamos žemės plotu, o ne statiniu ar statiniais.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Priemonės tikslas - užtikrinti klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjų likvidumą ir veiklos tęstinumą išaugus išlaidoms dėl didėjančių gamtinių dujų, elektros energijos, šilumos tiekimo paslaugų kainų. Statinyje teikiant klasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas, didelė dalis komunalinių paslaugų yra sunaudojama bendrosioms patalpoms šildyti, apšviesti, taip pat siekiant palaikyti minimalią temperatūrą nenaudojamose patalpose dėl tvarios statinio eksploatacijos. Kempinge, jei jame nėra statinių, tokio poreikio nėra. Analogiškai teikiama ir vienkartinė kompensacija, kurios siekis – padėti padengti dalį komunalinių paslaugų sąskaitų. Kempingai, kuriuose nėra statinių, nefiksavo reikšmingų išlaidų didėjimo, be to, žiemą juose apgyvendinimo paslaugos yra iš esmės neteikiamos, todėl išmokų jiems skyrimas suteiktų jiems privilegijuotas sąlygas.</p>
	<p>Numatoma subsidija už 1 atvežtą turistą 3 eur. yra nepagrįstai maža. NTVA siūlymas padidinti atvykstamojo turizmo kelionių organizatoriams subsidijos biudžetą bei konstruktyviai įvertinti subsidijos už vieną turistą dydį, pakeliant iki 15 eur. Taip pat taikyti 100 000 Eur. ribą - didžiausia galima vienam Pareiškėjui skirtos Subsidijos suma.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuo nutarimu yra tvirtinamos priemonės, kurių koncepcijos, įskaitant numatomas skirti sumas, pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. vasario 2 d. pasitarimo sprendimu (pasitarimo protokolai Nr. 5), todėl nenumatoma galimybė skiriamą finansavimą didinti. Subsidija už vieną turistą yra nustatyta aritmetiškai apskaičiuotas skirtas finansavimo ir bendro turistų skaičiaus dalmuo. Atsižvelgiant į</p>

		bendrą subsidijoms skiriamą sumą, vienam pareiškėjui taikomos 50 000 eurų lubos būtų neproporcingai didelės.
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, 2022-03-16, (1.6Mr) 2T-382	Nors klasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas pagal Turizmo įstatymo 30 straipsnio 2 dalį bei 32 straipsnį gali teikti tiek juridiniai asmenys, tiek fiziniai asmenys, Nutarimo projektu tvirtinamo priemonės „Dalinis pastoviųjų išlaidų kompensavimas klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjams“ tvarkos aprašo (toliau – Aprašo Nr. 1 projektas) 5.1 papunktyje numatyta kompensacijos forma numatoma taikyti tik juridiniams asmenims, o Nutarimo projekto lydimuosiuose dokumentuose taip pat nėra paaiškintos tokio planuojamo reguliavimo priežastys. Atsižvelgiant į tai, siūlome įvertinti, ar pagrįstai susiaurinta Aprašo Nr. 1 projekto 5.1 papunkčio taikymo apimtis, ar taip nebūtų pažeidžiamas ūkio subjektų lygiateisiškumo principas.	Neatsižvelgta. Kompensavimas tik juridiniams asmenims buvo numatytas priemonės koncepcijoje, patvirtintoje 2022 m. vasario 2 d. Vyriausybės pasitarimo sprendimu (protokolo Nr. 5). Svarbu parengti priemones, kurios būtų nuoseklios, tikslios ir teisingos. Fiziniai asmenys neteikia finansinės atskaitomybės dokumentų, todėl sudėtinga apskaičiuoti tikslų pajamų kritimą. Fiziniai asmenys gali kreiptis Kompensacijos pagal 5.2 papunktį. Pažymėtina, kad, nesant galimybei apskaičiuoti jų patiriamo veiklos nuostolio, jiems daroma išlyga nereikalauti jokio pajamų kritimo. Taip pat fiziniam asmeniui netaikoma registracijos veiklos pradžios sąlyga. Atkreipiame dėmesį, kad už Konkurencijos politiką Lietuvoje atsakinga institucija – Konkurencijos taryba – neturėjo pastabų šių priemonių koncepcijoms ar aprašams ir neįžvelgė jose diskriminacijos.
	Nutarimo projekto preambulėje minimas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolai, kuriuo pritarta priemonių „Dalinis pastoviųjų išlaidų kompensavimas klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjams“ ir „Subsidijos atvykstantojo turizmo kelionių organizatoriams“ koncepcijoms, tačiau pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolais priimami Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo sprendimai nėra tinkamas teisinis pagrindas priimti norminį teisės aktą (norminis teisės aktas turi būti priimamas vadovaujantis aukštesnės teisinės galios pagal hierarchiją norminiais teisės aktais). Taigi, Nutarimo projekto preambulėje šiuo metu apskritai nėra įvardytas tinkamas teisinis pagrindas. Siūlome įvertinti, ar planuojamu priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu dėl lėšų skyrimo (kuris nurodomas Nutarimo projekto preambulėje) kartu negalėtų būti formuluojamas ir pavedimas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai parengti ir patvirtinti derinamus tvarkos aprašus.	Atsižvelgta iš dalies. Pagal siūlymus atnaujinta preambulė. Jau yra suformuota praktika, kad priemonių aprašai yra tvirtinami LRV nutarimu: 1) LRV 2020-07-08 nutarimas „Dėl Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano lėšų priemonės „Turgavietės mokesčio kompensacija“ paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ https://www.teisesakturegistras.lt/portal/lt/legalAct/5cbb8830c5c311ea997c9ee767e856b4/asr 2) LRV 2020-05-11 nutarimas „Dėl Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano lėšų priemonės „Subsidijos mikroįmonėms“ paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ https://www.teisesakturegistras.lt/portal/lt/legalAct/530eb7c0944111ea9515f752ff221ec9 Kadangi ir Vyriausybės rezervas sudaromas Valstybės biudžete, todėl taikytina analogija, kaip ir biudžeto lėšų skirstymo atveju. Be to, tai buvo politinė valia, išreikšta LRV vasario 2 d. pasitarimo sprendimu.

<p>Turint omenyje tai, jog atitinkamų dokumentų nepateikimas pagal Nutarimo projektu tvirtinamus aprašus pareiškėjams sukeltų neigiamas pasekmes, turėtų būti vengiama neapibrėžtų formuluočių (pavyzdžiui, Aprašo Nr. 1 projekto 17.6, 17.7 papunkčiai, Aprašo Nr. 2 projekto 13.6 papunktis). Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintu aiškumo principu, siūlome įvertinti galimybę minėtas nuostatas konkretizuoti išskiriant konkrečius galimus pateikti dokumentus.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atkreiptina, kad tai galimų dokumentų sąrašas, kuriuos turi pateikti Pareiškėjas, kad būtų suprantama Pareiškėjo nuosavybės ir kontrolės struktūra ir veiklos pobūdis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Išrašai apie įmonę iš registro; 2. Steigimo dokumentai (kaip pvz įstatai) ; 2.. Išrašai iš akcininkų registro; 3. Išrašai iš galutinių naudos gavėjų registro; 4. Išrašai iš vertybinių popierių biržos ir kt. <p>Kadangi įmonės nuosavybės ir kontrolės struktūros mechanizmas gali būti labai įvairus, t.y. nuo labai paprasto iki labai sudėtingos ir įmonė gali būti valdoma per kt. užsienyje registruotas įmones, holdingus ir pan., tai tikslaus dokumento sąrašo pateikti negalime. Nuosavybės ir valdymo struktūrą turi būti tikrinama pagal pagal Suminės nuosavybės (angl. aggregate ownership) taisykles.</p> <p>Dėl 17.6 gali būti atvejis, kad Pareiškėjas 2019 metais buvo sunkumų patiriantis, tačiau išsitašė ir paraiškos pateikimo momentui atitinka reikalavimus. Ko konkrečiai reikia - sunku pasakyti, tai gali būti akcininkų sprendimas didinti nuosavą kapitalą, tai gali būti akcininko paskola tai dar gali būti kiti variantai. Svarbu, kad Pareiškėjas pagrįstų, kad jis nėra sunkumų patiriantis. Todėl siūlome nedetalizuoti.</p>
<p>Atsižvelgiant į tai, jog bendra suma, skiriama priemonėms iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės biudžeto, bus tvirtinama atskiru Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, siūlome Nutarimo projektu tvirtinamų aprašų 8 punktuose sumų, kurios bus nurodytos specialiaame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime, nekartoti.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 6 d. nutarimo Nr. 338 „Dėl lėšų skyrimo“ 1.3 papunktyje bendrai nurodyta abejoms priemonėms skiriama suma - „Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai 4 000 000 (keturi milijonai) eurų nuo COVID-19 pandemijos nukentėjusio turizmo sektoriaus nuostoliams iš dalies kompensuoti, skatinant atvykstantįjį turizmą (įskaitant paramos turizmui priemonių administravimo išlaidas, kurioms padengti skiriama iki 7,4 procentų nuostoliams kompensuoti skirtos sumos).“ Šiuo vyriausybės nutarimu, kuriuo patvirtinami priemonių aprašai sumos detalizuojamos siekiant pateikti pareiškėjams konkrečią informaciją apie priemonėms skiriamas lėšas:</p> <p>„Priemonei iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo lėšų skiriama suma – 3 600 000 Eur (trys milijonai šeši šimtai tūkstančių eurų). Iš jų Kompensacijoms numatoma ne mažiau kaip 3 400 000 Eur</p>

		<p>(trys milijonai keturi šimtai tūkstančių eurų), iki 200 000 Eur (du šimtai tūkstančių eurų) numatoma Invegos patirtoms Priemonės administravimo išlaidoms kompensuoti“ ir analogiškai „Priemonei iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo lėšų skiriama suma – 400 000 Eur (keturi šimtai tūkstančių eurų). Iš jų Subsidijoms numatoma ne mažiau kaip 300 000 Eur (trys šimtai tūkstančių eurų), iki 100 000 Eur (šimtas tūkstančių eurų) numatoma Invegos patirtoms Priemonės administravimo išlaidoms kompensuoti.“</p>
--	--	---